

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/40/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120208493
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2120208493.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Jozef Mačej a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčková a JUDr. Ľuboslava Vanková v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: Y. K., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom P. O. P. XXX/XX, H., zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov: matka F. K., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom P. O. P. XXX/XX, H., zastúpená: JUDr. Miloš Kaščák, advokát, so sídlom Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, otec Y. K., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XX, M., zastúpený: Mgr. Jana Bartošová, advokátka, so sídlom Kukučínova 23, Šurany, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 21P/59/2020-198 zo dňa 27.01.2022 vo výroku II., III., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. v napadnutej časti určenia výživného za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021, v napadnutom výroku III. a v závislom výroku V. **p o t v r d z u j e.**

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom č. k. 21P/59/2020-198 zo dňa 27.01.2022 súd prvej inštancie výrokom I. maloletého Y. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, výrokom II. uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého Y. s účinnosťou od 09.11.2020 do 22.08.2021 vo výške 250 eur mesačne a s účinnosťou od 23.08.2021 vo výške 160 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, výrokom III. nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 09.11.2020 do 31.01.2022 vo výške 1.787,02 eur otcovi povolil zaplatiť v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, výrokom IV. upravil styk otca s maloletým Y. každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 11:30 hod. do 18:00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme a po ukončení stretnutia odovzdá matke v mieste bydliska matky, pričom matka je povinná maloletého na stretnutie s otcom riadne pripraviť a v stanovenom čase otcovi odovzdať, výrokom V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok č. k. 21P/59/2020-198 zo dňa 27.01.2022 súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, 4, § 25 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine, § 232 ods. 3, 4 Civilného sporového poriadku, § 52, Civilného mimosporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vo vzťahu k určeniu výživného vychádzal z skutkových zistení, že maloletý Y. sa nachádza v osobnej starostlivosti matky, spolu bývajú v rodinnom dome, vlastníkom ktorého sú matkini rodičia. Matka tam býva s maloletým Y. a s jej rodičmi. Matka nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Za

odôvodnené výdavky matky súd prvej inštancie považoval sumu 428,83 eur mesačne. Matka je zdravá, vyživovaciu povinnosť má len k maloletému Y.. Matka poberá rodičovský príspevok, výška ktorého v roku 2020 bola 270 eur mesačne, v roku 2021 bola 275,90 eur mesačne. Matka poberá prídavok na dieťa, výška ktorého v roku 2020 bola 24,95 eur mesačne, v roku 2021 bola 25,50 eur mesačne. Matka je od 01.03.2021 zamestnaná u zamestnávateľa G., s.r.o. a jej čistý priemerný mesačný príjem vrátane daňového bonusu od 01.03.2021 do 31.12.2021 bol v sume 713,43 eur. Podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne bolo matke v apríli 2021 vyplatené ošetrovné v sume 54,60 eur, v septembri 2021 v sume 40,10 eur. Maloletému Y. bola diagnostikovaná porucha okruhu autistického spektra - detský autizmus. V období od podania návrhu do augusta 2021 maloletý Y. navštevoval Y. H. Y. - R. Y. vo Y., do augusta 2021 mal maloletý Y. odôvodnené výdavky vo výške 507,16 eur mesačne. Od septembra 2021 maloletý Y. navštevuje Y. H. Y. P. - organizačnú zložku R. Y. P., od septembra 2021 má maloletý odôvodnené výdavky vo výške 590,16 eur mesačne. Otec býval v období od podania návrhu do augusta 2021 u svojich rodičov v rodinnom dome, rodičom prispieval na bývanie a stravu sumou 350 eur mesačne, od narodenia dcéry býva spolu s priateľkou a ich dcérou v prenajatom byte, nájomné platia v sume 500 eur mesačne. Otec nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Otec mal do augusta 2021 odôvodnené výdavky vo výške 690 eur mesačne, od narodenia dcéry a presťahovania sa do spoločnej domácnosti s priateľkou a dcérou sú odôvodnené výdavky otca v sume 745 eur mesačne. Otec prispieval priateľke počas rizikového tehotenstva na vyšetrenia, lieky, vitamíny, stravu sumou od 50 do 80 eur mesačne, t. j. priemerne 65 eur mesačne. Otcovi sa dňa XX.XX.XXXX narodila dcéra R., na výživu ktorej prispieva sumou 70 eur mesačne a zároveň bývajú v spoločnej domácnosti. Otec je zamestnaný u zamestnávateľa C. O. R. s.r.o., otcovi v období od 01.11.2020 do 31.12.2021 bol od zamestnávateľa C. O. R. s.r.o. a zo Sociálnej poisťovne vyplatený príjem spolu 14.062,57 eur, t. j. priemerný čistý mesačný príjem otca za obdobie od 01.11.2020 do 31.12.2021 predstavoval sumu 1.004,47 eur.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že v danom prípade vychádzal z čistého priemerného mesačného príjmu otca vo výške 1.004,47 eur, z ktorej sumy určil výživné na maloletého Y. vo výške 25 % z príjmu povinného otca, t. j. vo výške 250 eur mesačne za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021 z dôvodu, že maloletý Y. má zvýšené výdavky v súvislosti s nepriaznivým zdravotným stavom (na lieky, hygienu, oblečenie, cestovné, terapie, návštevu špeciálnej materskej školy). S účinnosťou od XX.XX.XXXX súd prvej inštancie určil výživné vo výške 160 eur mesačne z dôvodu, že od tohto dňa pribudla otcovi vyživovacia povinnosť k maloletej R., ktorú musel zohľadniť a sumu 25 % z príjmu otca rozdeliť medzi obidve jeho vyživovacie povinnosti, pričom výživné na maloletú R. súdom určené nebolo, avšak vzhľadom na útlý vek maloletej R. sú jej výdavky nižšie ako výdavky maloletého Y., ktorý je starší a má zvýšené výdavky. Takto určené výživné na maloletého Y. spolu s prídavkom na dieťa a výživným zo strany matky pokryje odôvodnené potreby maloletého Y. vo výške 507,16 eur mesačne, resp. od septembra 2021 vo výške 590,16 eur a zároveň takto stanovené výživné zodpovedá zárobkovým možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie určil otcovi povinnosť platiť výživné s účinnosťou od 09.11.2020, vznikol otcovi na výživnom za obdobie od 09.11.2020 do 31.01.2022 nedoplatok vo výške 1.787,02 eur, ktorý nedoplatok povolil zaplatiť otcovi v splátkach po 50 eur mesačne z dôvodu, že suma nedoplatku je vyššia, otec je aktuálne práceneschopný, poberá len nemocenské dávky, má aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej R., pričom pri takto určených splátkach bude výživné splatené najneskôr do 36 mesiacov v zmysle ustálenej súdnej praxe.

5. Súd prvej inštancie žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, keď v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku je náhrada trov konania v zásade vylúčená a neuplatňuje sa princíp úspechu, ani zavinenia.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 21P/59/2020-198 zo dňa 27.01.2022 vo výroku II. v časti určenia výživného za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021, vo výroku III. o nedoplatku na zročnom výživnom podal odvolanie otec z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec v odvolaní uviedol, že namieta určenie zvýšeného výživného v sume 250 eur na obdobie od 9.11.2020 do 22.08.2021, keďže nezodpovedá potrebám maloletého (ktoré v tom období boli nižšie) a tiež nezodpovedá ani majetkovým možnostiam otca, ktorý v tom čase plnil vyživovaciu povinnosť voči svojej partnerke ako nevydatej tehotnej žene. Výživné malo byť od podania návrhu určené vo výške 160 eur mesačne. Otcov príjem neumožňoval a ani neumožňuje platiť výživné vo výške 250 eur mesačne, nakoľko otcovi vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť, a to na maloletú R..

Súd prvej inštancie určil vyššie výživné 250 eur za obdobie, kým sa narodila maloletá R., potom výživné znížil na sumu 160 eur. Potreby maloletého v danom čase boli pritom ale nižšie, ako v čase, keď súd znížil výživné na 160 eur mesačne. Keď otec nemal ešte vyživovaciu povinnosť voči maloletej R., otec musel prispievať na potreby tehotnej partnerky, ktorá od začiatku tehotenstva mala vážne zdravotné problémy, musela zmeniť odborného lekára, absolvovala viaceré vyšetrenia, brala lieky a opakovane bola aj hospitalizovaná počas tehotenstva. Následne mal otec výdavky spojené s pôrodom, ako aj so zabezpečením výbavy pre novorodenca, na ktorých úhrade sa musel podieľať. V danom prípade otec uhradil svojej priateľke sumu vo výške 60 - 70 eur mesačne a tiež jej mimo túto sumu uhradil čiastočne výdavky na lekárov, lieky, benzín a výbavu pre novorodenca. Súd prvej inštancie pri určovaní výživného späť vo výške 250 eur neprihliadol na tú skutočnosť, že otec už pred vznikom druhej vyživovacej povinnosti (po narodení maloletej R.) plnil vyživovaciu povinnosť voči svojej tehotnej partnerke. Výživné vo výške 160 eur malo byť súdom prvej inštancie určené aj počas doby 09.11.2020 do 22.08.2021. Otec sa nestotožňuje s určením výživného súdom prvej inštancie vo výške 25 % z príjmu povinného otca, pretože súdna prax môže vychádzať len z platnej legislatívy a hmotné právo nenaznačuje možnosť obdobného postupu súdov. Otec navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v napadnutej časti tak, že určí výživné v sume 160 eur mesačne od 09.11.2020 do 22.08.2021 a otcovi povolí splácať nedoplatok na zročnom výživnom v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným.

7. Matka a kolízny opatrovník odvolanie nepodali, k odvolaniu otca sa nevyjadřili.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku v spojení s § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. v napadnutej časti, v napadnutom výroku III. a v závislom výroku V. bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu otca nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku II. v časti určenia výživného za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021, vo výroku III. o nedoplatku na zročnom výživnom a v závislom výroku V. o náhrade trov konania (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

9. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Súd prvej inštancie už právoplatnými výrokmi I., II. v časti určenia výživného za obdobie od 23.08.2021 naďalej, IV. rozsudku č. k. 21P/59/2020-198 zo dňa 27.01.2022 rozhodol o osobnej starostlivosti matky o maloletého a o zastupovaní maloletého v bežných veciach oboma rodičmi, uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého s účinnosťou od 23.08.2021 vo výške 160 eur mesačne, upravil styk otca s maloletým. Odvolaním otca bol rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 21P/59/2020-198 zo dňa 27.01.2022 napadnutý vo výrokoch o určení výživného za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021 a o nedoplatku na zročnom výživnom. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody otca predostreté v odvolaní bolo posúdiť, či boli splnené podmienky na určenie výživného od 09.11.2020 do 22.08.2021 vo výške 250 eur mesačne a v nadväznosti nato na určenie nedoplatku na zročnom výživnom za rozhodné obdobie od 09.11.2020 do 31.01.2022 vo výške 1.787,02 eur, keď odvolacie dôvody otca smerovali proti výške výživného pre maloletého.

10. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správny skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v napadnutých výrokoch, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza

dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie o určení výživného odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

11. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku napadnutého vo výrokoch o určení výživného za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021 a o nedoplatku na zročnom výživnom, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec i správne právne posúdil, rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil, pričom zároveň sa vyčerpávajúco vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

15. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

16. Po posúdení súdom prvej inštancie zistených a preukázaných možností, schopností a majetkových pomerov matky a otca s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého, odvolací súd dospel k záveru, že výživné určené otcovi súdom prvej inštancie za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021 zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca, ako i odôvodneným potrebám maloletého. Pri rozhodovaní o výške výživného pre maloletého súd prvej inštancie vychádzal z listinných dôkazov o výške priemerného čistého mesačného príjmu rodičov, pričom priemerný čistý mesačný príjem predstavoval u otca za obdobie od 11.11.2020 do 31.12.2021 sumu 1.004,47 eur, matka poberala rodičovský príspevok v roku 2020 v sume 270 eur mesačne, v roku 2021 v sume 275,90 eur mesačne a jej priemerný čistý mesačný príjem od 01.03.2021 do 31.12.2021 predstavoval sumu 713,43 eur. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie mal maloletý 5 rokov, do augusta 2021 navštevoval Y. H.F. vo Y. a od septembra 2021 navštevoval Y. H.F. v P.. Maloletému bola diagnostikovaná porucha z okruhu autistického spektra - detský autizmus a bol uznaný za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Čo sa týka primeranosti výšky výživného odvolací súd sa zhodol so závermi súdu prvej inštancie, že primeraným zisteným a preukázaným pomerom účastníkov, potrebám maloletého ako i možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca zodpovedá určenie výživného pre maloletého za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021 vo výške 250 eur mesačne. Odôvodnenosť tejto výšky výživného súd prvej inštancie podrobne vysvetlil v odsekoch 22., 23., 24., 25. preskúmaného rozsudku, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd plne stotožňuje bez potreby ich opakovať. Rovnako náležitým bolo i zistenie pravidelných mesačných výdavkov maloletého a jeho rodičov, ktoré správne ustálil súd prvej inštancie vychádzajúc najmä z výpovede rodičov a z predložených listinných dôkazov, pričom i odvolací súd považuje (súdom prvej inštancie zistené a podrobne v preskúmanom rozsudku rozpísané) výdavky maloletého za primerané jeho veku, potrebám a zdravotnému stavu a v tomto smere opäť odkazuje na odsek 23. preskúmaného rozsudku.

17. Rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti určenia výživného od 09.11.2020 do 22.08.2021 v sume 250 eur mesačne vecne správny a určené výživné zodpovedá kritériám uvedeným v ustanoveniach § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. V tejto súvislosti sa potom žiada vo vzťahu k obdobiu od 09.11.2020 do 22.08.2021 uviesť, že z príjmu otca 1.004,47 eur rozhodného pre určenie výšky výživného, po odrátaní výživného na maloletého v sume 250 eur, zostane otcovi výlučne pre jeho osobu suma 754,47 eur na uspokojovanie všetkých jeho základných a ďalších odôvodnených potrieb (ošatenie, obuv, strava, hygienické potreby, náklady súvisiace so zdravotným stavom, s cestovaním do zamestnania, kultúra, šport a pod.). Z príjmu matky 714,43 eur rozhodného pre určenie výšky výživného, po prirátaní prídavku na maloletého v sume 25,50 eur a výživného určeného súdom prvej inštancie v sume 250 eur, zostane matke na dve osoby suma 989,93 eur ($989,93 : 2 = 494,97$ eur) na uspokojovanie všetkých matkiných a maloletého základných a ďalších odôvodnených potrieb (ošatenie, obuv, strava, hygienické potreby, náklady súvisiace so zdravotným stavom, kultúra, šport a pod.). Plnenie vyživovacej povinnosti má vždy prednosť pred inými výdavkami. Odvolacie námietky otca vo vzťahu k určenému výživnému za uvedené obdobie nemali za následok úvahu odvolacieho súdu o potrebe zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti, odvolací súd ich považoval za neodôvodnené. Odvolací súd pre spresnenie dopĺňa, že rozhodnutie súdu vo výroku o výživnom v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je potrebné posudzovať a odvodzovať zo zistených skutočností a kritérií existujúcich v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom výrok o výživnom je predbežne vykonateľný.

18. Pokiaľ ide o odvolacie námietky otca, tieto nemali vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o výživnom v napadnutej časti. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine, v ktorom zákonodarca určil kritéria, z ktorých sa má pri určení výživného na strane povinného vychádzať. V danom prípade vzhľadom na reálne pomery otca, náležite zistené a vyčerpávajúcim spôsobom zdôvodnené súdom prvej inštancie, je možné v zhode so súdom prvej inštancie ustáliť, že otec disponuje možnosťami a schopnosťami dostatočnými pre plnenie určenej výšky výživného pre maloletého za obdobie od 09.11.2020 do 23.08.2021 v sume 250 eur mesačne.

19. Podstatou nesúhlasu otca s určením výživného za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021 v sume 250 eur mesačne bolo tvrdenie, že otcov príjem mu to neumožňuje, nakoľko mu vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletej R. K., narodenej XX.XX.XXXX a pribudla mu vyživovacia povinnosť nevydatej matke svojho dieťaťa. Pokiaľ otec argumentuje vyživovacou povinnosťou k maloletej R. K., narodenej XX.XX.XXXX, vo vzťahu k napadnutej časti preskúmaného rozsudku o určenie výživného za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021 je jeho odvolacia argumentácia nenáležitá, keďže táto vyživovacia

povinnosť mu vznikla dňa XX.XX.XXXX, ktorú skutočnosť aj súd prvej inštancie zohľadnil pri určení výživného za obdobie od 23.08.2021 naďalej. Pokiaľ sa jedná o argumentáciu otca založenú na tvrdeniach, že musel prispievať na potreby svojej tehotnej partnerky, keďže mala vážne zdravotné problémy od začiatku tehotenstva, ani túto odvolaciu argumentáciu nepovažoval odvolací súd za spôsobilé privodiť zmenu určenej výšky výživného na maloletého za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021. Odvolací súd nespochybňuje, že otec má vyživovaciu povinnosť voči nevydatej matke dieťaťa, avšak sporným bol v preskúmanom prípade začiatok tejto vyživovacej povinnosti. Príspevok na výživu nevydatej matky možno priznať najviac v trvaní dvoch rokov odo dňa pôrodu, pričom jej začiatok možno určiť najskôr dňom, kedy nevydatej matke klesli po prvý krát príjmy v dôsledku tehotenstva. Otec však v preskúmanom prípade toto netvrdil, dôvodil nutnosťou prispievať na potreby tehotnej partnerky v súvislosti s jej zdravotným stavom, teda dôvod začiatku vyživovacej povinnosti otca k nevydatej matke dieťaťa ešte pred narodením maloletej R. K., dňa XX.XX.XXXX, spôsobený poklesom jej príjmu, nebol ničím preukázaný. Pri takomto stave vecí bolo možným potom ustáliť vznik vyživovacej povinnosti otca k nevydatej matke dieťaťa nanajvýš od narodenia dieťaťa. Tu sa žiada dodať, že náklady spojené so zdravotnou starostlivosťou svojej priateľky počas rizikového tehotenstva v sume od 50 do 80 eur mesačne, súd prvej inštancie zahrnul do odôvodnených výdavkov otca, ktoré zohľadnil aj pri určovaní výživného pre maloletého. Pokiaľ ide o príspevok na úhradu niektorých nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, jedná sa o jednorazový príspevok, nie opakujúce sa plnenie, pričom rovnako ako v prípade vyživovacej povinnosti k nevydatej matke dieťaťa, otec ničím nepreukázal, že by tento jednorazový príspevok nevydatej matke poskytol. Správne súd prvej inštancie ustálil, že v období od 09.11.2020 do 22.08.2021 nemal otec okrem maloletého iné vyživovacie povinnosti. Odvolacia argumentácia otca je v tomto smere neopodstatnená.

20. Povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy maloletého dieťaťa, ktoré je v plnej miere odkázané výživou na svojich rodičov, keďže nie je schopné samé sa živiť. Odvolací súd zohľadnil všetky vyššie uvedené skutočnosti, tiež prihliadol na okolnosť, že životná úroveň dieťaťa je odrazom životnej úrovne jeho rodičov a dospel k záveru, že súd prvej inštancie rešpektujúc vyživovaciu povinnosť otca k maloletému i následne aj vznik ďalších vyživovacích povinností otca, rešpektujúc zákonné kritéria rozhodujúce pre stanovenie rozsahu tejto vyživovacej povinnosti, určil vyživovaciu povinnosť na maloletého za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021 vo výške 250 eur mesačne správne. Odvolací súd poznamenáva, že určené výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb maloletého a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj výživy maloletého na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj, čo fakticky znamená, že podiel matky na výživnom je porovnateľný s podielom otca, pretože o maloletého sa stará osobne a dobrovoľne si voči nemu plní vyživovaciu povinnosť v rozsahu zodpovedajúcom jej príjmu. Odvolací súd považuje výživné pre maloletého od otca spolu s výživným a osobnou starostlivosťou od matky za postačujúce pre pokrytie potrieb maloletého a jeho záujmov.

21. Otec podal odvolanie i proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 21P/59/2020-198 zo dňa 27.01.2022 o nedoplatku na zročnom výživnom, ktorého nesprávnosť odvodzoval od určenia výšky výživného. Nakoľko odvolací súd považuje preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení výživného za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021 za vecne správny, rovnako aj nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 09.11.200 do 31.01.2022 vo výške 1.787,02 eur určil súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne. Správne povolil súd prvej inštancie nedoplatok na zročnom výživnom vzhľadom na jeho výšku otcovi zaplatiť v splátkach vo výške 50 eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

22. Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu nespôsobilú ovplyvniť výšku výživného, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

23. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 21P/59/2020-198 zo dňa 27.01.2022 vo výroku II. v napadnutej časti týkajúcej sa povinnosti otca platiť výživné na maloletého za obdobie od 09.11.2020 do 22.08.2021 v sume 250 eur mesačne, v napadnutom výroku III. o nedoplatku na zročnom výživnom, vrátane závislého výroku V. o náhrade trov konania (odvolaním osobitne nenapadnutého a v prípade ktorého ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody jeho nesprávnosti) podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu ich vecnej správnosti potvrdil.

24. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

25. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).